

CZU: 618.2/.7:614.2(478-25)

MONITORIZAREA RISCURILOR ASOCIATE SARCINII ÎN MUNICIPIUL CHIȘINĂU (proiectul-pilot MORIAS)

Dumitru Șișcanu¹, Stelian Hodorogea², Cristina Rotaru³, Rodica Negru⁴

¹ IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”, doctor în științe medicale

² USMF „Nicolae Testemițanu”, Disciplina de Obstetrică, Ginecologie și Reproducere Umană, doctor în științe medicale, conferențiar universitar

³ Consultant independent

⁴ IMSP Institutul de Cardiologie, medic cardiolog

Cuvinte-cheie: Proiectul MORIAS, activitate participativă, sănătatea mamei și a copilului

Introducere

Programele naționale de perinatologie implementate în ultimele două decenii au contribuit semnificativ la îmbunătățirea calității îngrijirilor la naștere și a asistenței medicale neonatale. Cu toate acestea, sustenabilitatea îmbunătățirilor în sănătatea mamei și a copiilor, în special din regiunile rurale, a rămas

o provocare, influențată de mai mulți factori, inclusiv de ordin economic și social. Problema în cauză e determinată și de faptul că, frecvent, intervențiile manageriale în domeniul sănătății materno-infantile nu sunt axate pe nevoile potențialilor beneficiari, deoarece opiniile și sugestiile acestora nu sunt suficiente de bine studiate și analizate.

În acest context, o echipă de specialiști au inițiat proiectul-pilot „Monitorizarea riscurilor asociate sarcinii în municipiul Chișinău” (MORIAS), realizat în Secția Consultativă de Perinatologie a IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”, în parteneriat cu Asociația Obștească „Progres prin Alternativă” și cu sprijinul financiar al Ambasadei SUA în Moldova, în cadrul concursului de granturi pentru absolvenții programelor de schimb americane.

MORIAS este rezultatul adaptării la condițiile țării noastre a experienței SUA pe baza Programului PRAMS (The Pregnancy Risk Assessment Monitoring System), lansat în anul 1987 pentru reducerea nașterilor premature și a morbidității și mortalității infantile.

Proiectul-pilot a fost implementat în perioada anilor 2020-2021 și a constat în realizarea unui sondaj continuu printre femeile recent devenite mame. Participantele au completat un chestionar special elaborat privind cunoștințele și experiențele lor materne, dar și opinii referitoare la calitatea și volumul asistenței medicale primite înainte de concepție, în timpul sarcinii, la naștere și în primele luni post-partum.

Scopul

Identificarea unor noi oportunități pentru prevenirea mortalității și morbidității materne și infantile în municipiul Chișinău, prin implicarea activă a beneficiarelor de servicii medicale în domeniul sănătății mamei și copilului. Acest lucru presupune elaborarea și testarea unui sistem de monitorizare a riscurilor asociate sarcinii în condițiile Republicii Moldova, prin efectuarea unui sondaj continuu printre femeile care recent au devenit mame (la trei luni după naștere).

Materiale și metode

Echipa proiectului a elaborat un protocol de desfășurare a sondajului printre femei la trei luni după nașterea copilului în maternitatea de la IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”. Pentru a asigura o selecție aleatorie a respondentelor, a fost aplicată o metodă simplă, fiecare a cincea persoană din Registrul certificatelor de naștere al instituției fiind selectată pentru a participa la sondaj.

Chestionarul a fost disponibil în limbile română și rusă atât pe suport de hârtie, cât și în format online, facilitând accesul pentru toate respondentele. Acesta a inclus 12 secțiuni cu un număr total de 206 întrebări, majoritatea oferind opțiuni de răspuns.

Datele colectate prin intermediul chestionarelor au fost stocate într-un program elaborat pe platforma Microsoft Forms. Pentru analiza statistică a datelor, s-a utilizat programul Excel, oferind un cadru riguros pentru interpretarea rezultatelor.

O atenție specială a fost acordată managementului datelor cu caracter personal.

Rezultate

Din cele 842 de femei selectate pentru a participa la sondajul MORIAS după naștere, 430 (51,0%) au completat toate cele trei module ale chestionarului, iar altele 35 (8,4%) au finalizat cel puțin un modul. O majoritate covârșitoare (98%) dintre participantele intervievate au ales să completeze varianta online a chestionarului. În același timp, 40 de persoane (4,8%) contactate au refuzat să participe în sondaj.

Cu toate că au completat chestionarul, 70,8% dintre respondente au menționat dificultăți în participarea la sondaj, cum ar fi lipsa de timp, starea de oboseală etc.

Datele analizate și incluse în raportul final al sondajului furnizează o imagine generală a tendințelor privind cunoștințele și comportamentele femeilor participante la sondaj, precum și a opiniilor acestora despre calitatea îngrijirilor medicale primite în diferite etape: preconcepțională, în timpul sarcinii, la naștere și în primele trei luni după externare din maternitate.

În cadrul unui atelier de lucru pentru specialiștii responsabili de gestionarea asistenței medicale perinatale în municipiul Chișinău, s-a realizat un exercițiu de identificare a problemelor din domeniul sănătății mamei și copilului, luând în considerare rezultatele sondajului MORIAS. Pe baza acestor informații, au fost propuse și discutate acțiunile necesare pentru soluționarea problemelor identificate, completate de către participanții la atelier. Totodată, experții și specialiștii din instituțiile partenere au apreciat caracterul inovativ al proiectului-pilot MORIAS și au recomandat extinderea acestuia la nivel național.

Concluzii

Managementul calității serviciilor medicale în domeniul sănătății mamei și a copilului trebuie să includă abordări mai complexe, utilizând potențialul activității participative a beneficiarelor acestor servicii.

Sondajul MORIAS oferă oportunitatea de a cunoaște opiniile beneficiarelor privind calitatea asistenței medicale acordate mamei și copilului în toate etapele, precum și de a identifica domeniile care necesită îmbunătățiri la nivel instituțional și comunitar.